

ძალა ერთობაშია - საქართველო და საერთაშორისო პარტნიორები

ლია ჭყონია

სტუდენტ-ასოცირებული პროფესორი

რეზიუმე

დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ საქართველომ გაიარა თვითგამორკვევის ურთულესი გზა. 1992 წელს საქართველო გაერო-ს (UNO) 179-ე წევრი ქვეყანა გახდა. რასაც მოჰყვა მსოფლიო ქვეყნების მიერ საქართველოს დამოუკიდებელ, სუვერენულ სახელმწიფოდ აღიარება და პოლიტიკურ, ეკონომიკურ თუ საზოგადოების განვითარების საკითხებში მრავალმხრივი თანადგომა. საქართველო განვერდიანდა სხვადასხვა პროფილის საერთაშორისო ორგანიზაციებში. საქართველო საერთაშორისო პარტნიორებთან ორმხრივად თანამშრომლობს, სარგებლობს პარტნიორი დონორი ორგანიზაციებიდან საკმაოდ მოცულობითი მხარდაჭერით. მათი თანადგომითა და ძალისხმევით უამრავი პროექტი განხორციელდა საზოგადოების პოლიტიკურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის. დონორი ორგანიზაციების განსაკუთრებული მხარდაჭერა აქვს ქვეყანას ტერიტორიული მთლიანობის, განათლების, ჯანდაცვისა და ბიზნესის განვითარების მიმართულებით.

ძალა ერთობაშია! აშშ-მ, მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნებისა და საერთაშორისო პარტნიორების თანადგომით საქართველოში არაერთი სისტემური რეფორმა განხორციელდა, რამაც განაპირობა ავტორიტეტულ საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება. დღეს საქართველო რეგიონის ქვეყნებს შორის ლიდერ პოზიციაზეა.

საკვანძო სიტყვები: მსოფლიო თანამეგობრობა, პარტნიორული ურთიერთობა, აშშ, გაერო, ეუთო, მსოფლიო ბანკი, ასოცირების ხელშეკრულება, ნატო, უცხოური ინვესტიცია.

POWER IS IN UNITY - GEORGIA AND INTERNATIONAL PARTNERS

Lia Chkonia

GTU Associate Professor

RESUME

After gaining independence, Georgia has gone through the most difficult path of self-determination. In 1992, Georgia became the 179th member of the United Nations (UNO). This was followed by the recognition of Georgia as an independent, sovereign state by the world countries and multilateral support in political, economic or social development issues. Georgia has

joined international organizations of various profiles.

Georgia cooperates bilaterally with international partners, enjoys considerable support from partner donor organizations. With their support and efforts, numerous projects were implemented for the political and economic development of the society. The country has special support from donor organizations for territorial integrity, education, health and business development.

Power is in unity! With the support of the world's leading countries and international partners, a number of systemic reforms have been implemented in Georgia, which has led to a significant improvement in Georgia's position in authoritative international rankings. Today, Georgia is a leader among the countries in the region.

* * * *

საქართველოს ღერძზე წარწერილია დევიზი: „ძალა ერთობაშია“. ეს წარწერა ქვეყნის ერთიანობისა და განვითარებისათვის არა მხოლოდ ქვეყნის მოქალაქეების ერთობის, ერთად შრომისა და ერთად ბრძოლის დევიზია, არამედ მსოფლიო თანამეგობრობასა და საქართველოს კავშირი და პარტნიორული ურთიერთობაა.

70 წლიანი საბჭოთა იმპერიის მარწუხებიდან განთავისუფლების შემდეგ საქართველომ პრინციპული უარი თქვა ქვეყნის ცენტრალიზებულ, გეგმიურ პოლიტიკურ-ეკონომიკურ სისტემაზე და აირჩია საბაზრო ეკონომიკური განვითარების გზა. მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების თანადგომით საქართველომ გაიარა თვითგამორკვევის ურთულესი გზა. საქართველოს მსოფლიო გლობალურ სივრცეში უნდა ეპოვა თავისი ადგილი და განესაზღვრა ქვეყნის როლი და მომავალი.

პოლიტიკური განვითარების დასავლური კურსის განსაზღვრისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების შექმნა-ჩამოყალიბება-რეფორმირებისათვის აუცილებელი იყო მსოფლიოს ქვეყნებთან პოლიტიკური და ეკონომიკური კავშირთა ურთიერთობების დამყარება. ასევე, უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობას.

პოსტსაბჭოთა საქართველო მსოფლიოსთვისაც საინტერესო იყო თავისი ეკონომიკურ-გეოგრაფიული თვალსაზრისით. **ევროპისა და აზიის** შესაყარზე მდებარე საქართველო, ოდითგან დასავლეთისა და აღმოსავლეთის ცივილიზაციების დამაკავშირებელ ხიდს წარმოადგენდა, მისი შავიზღვისპირა მდებარეობა კი მას დიდ უპირატესობას ანიჭებდა.

საქართველო ა.შ.შ. ის, მსოფლიოს მოწინავე ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების თანადგომით შეუდგა თავისუფალი, სუვერენული, დემოკრატიული ქვეყნის მშენებლობის რთულ და საინტერესო გზას.

ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა საქართველოს დამოუკიდებლობა ცნო 1991 წელს. 1992 წლიდან ა.შ.შ-სთან დამყარდა დიპლომატიური ურთიერთობა. ა.შ.შ დიდი წვლილი მიუძღვის საქართველოში მშვიდობის შენარჩუნების, უსაფრთხოების, დემოკრატიული და ეკონომიკური ინსტიტუტების განვითარებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის საკითხებში. დიდია ა.შ.შ ფინანსური დახმარების წილი. 1992 წლიდან დღემდე ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტომ (USAID) საქართველოსთვის 1.8 მლრდ. აშშ დოლარზე მეტი ოდენობის დახმარება გამოყო. USAID-ის პროგრამების განხორციელების არეალია: ეკონომიკა, სამოქალაქო საზოგადოების განვითარება, საჯარო სექტორის მხარდაჭერა, ჯანდაცვა, განათლება და სხვ. ა.შ.შ. “კონგრესის კვლევითი სამსახურის” ანგარიშის მიხედვით, 1992 წლიდან დღემდე ჯამურად საქართველომ ა.შ.შ. -დან ფინანსური დახმარების სახით 4.5 მილიარდამდე ა.შ.შ დოლარი მიიღო. რომელიც ძირითადად მიმართული იყო ჯანდაცვის, განათლების, ინფრასტრუქტურის, სამხედრო, სამოქალაქო და ა.შ. მიზნების განსახორციელებლად.

1992 წელს საქართველო გაერო-ს (გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია-United Nations Organization) 179-ე წევრი ქვეყანა გახდა. რასაც მოჰყვა მსოფლიო ქვეყნების მიერ საქართველოს დამოუკიდებელ, სუვერენულ სახელმწიფოდ აღიარება და პოლიტიკურ, ეკონომიკურ თუ საზოგადოების განვითარების საკითხებში მრავალმხრივი თანადგომა.

არანაკლებ მნიშვნელოვანი იყო საქართველოს განეწიანება სხვადასხვა პროფილის საერთაშორისო ორგანიზაციებში. საერთაშორისო ორგანიზაციების, როგორც სახელმწიფოთაშორისი, მთავრობათაშორისი ან არასამთავრობო

ხასიათის მუდმივი გაერთიანებების შექმნის მიზანი არის საერთაშორისო შეთანხმების საფუძველზე, დაეხმარონ ქვეყნებს, მათ შორის განვითარებად ქვეყნებს პრობლემების მოგვარებასა და განვითარებაში. გასული საუკუნის დასაწყისში დაფუძნებული პირველი საერთაშორისო ორგანიზაციების რიცხვი დღეისათვის 2500 ზე მეტია და მუდმივად იზრდება.

საქართველო დღეს მრავალი საერთაშორისო ორგანიზაციის თუ გაერთიანების წევრია. ეს ორგანიზაციებია: გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია, ევროპარლამენტი, ევროკომისია, ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაცია, გაერთიანებული ერების განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაცია, მსოფლიო ბანკი,

საერთაშორისო სავალუტო ფონდი, ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკი; ევროპის საინვესტიციო ბანკი; ევროპის ცენტრალური ბანკი; ინტერ-ამერიკული განვითარების ბანკი; საერთაშორისო-საფინანსო კორპორაცია; აზიის განვითარების ბანკი; საერთაშორისო საანგარიშსწორებო ბანკი; მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაცია; ევროპის თავისუფალი ვაჭრობის ასოციაცია; ევროპის სტატისტიკის სამსახური; ევროპის საბჭო; ფონდი „ათასწლეულის გამოწვევა“...

1992 წლიდან საქართველო საერთაშორისო სავალუტო ფონდის წევრია. რომელიც საქართველოს უზრუნველყოფს ტექნიკური დახმარების პროგრამებით მაკროეკონომიკურ, ფინანსურ და სტრუქტურულ საკითხებში, შეღავათიანი სესხების საშუალებით ეხმარება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის მიღწევაში, სავალუტო რეზერვების შექმნაში, საგარეო ვალის რესტრუქტურისა და ფისკალური პოლიტიკის სხვა საკითხებში. სავალუტო ფონდის მხარდაჭერით საქართველომ პარტნიორი დონორი ორგანიზაციებიდან მიიღო საკმაოდ მოცულობითი მხარდაჭერა. ამ ეტაპზე, დონორებთან ხელმოწერილია შეთანხმებები, რომლის ჯამური მოცულობა 1.9 მილიარდ დოლარს აჭარბებს.

1993 წლის დასაწყისში საქართველოში გაიხსნა გაეროს ოფისი. მას შემდეგ ქვეყანაში გაეროს ბევრი სააგენტო, ფონდი და პროგრამა დამკვიდრდა. ისინი გუნდურად მუშაობენ, რათა ქვეყნის განვითარებასთან დაკავშირებულ გამოწვევებს უპასუხონ და ხელი შეუწყონ მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური პირობების გაუმჯობესებას. საქართველოში გაეროს სააგენტოებია: გაეროს სააგენტოთა ჯგუფი საქართველოში (UNCT); გაეროს განვითარების პროგრამა (UNDP); გაეროს მოსახლეობის ფონდი (UNFPA); გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატი (UNHCR); გაეროს ბავშვთა ფონდი (UNICEF); გაეროს ქალთა ორგანიზაცია (UN Women); სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაცია (FAO); ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია (WHO); მსოფლიო შრომის ორგანიზაცია (ILO) ადამიანის უფლებათა დაცვის უმაღლესი კომისარიატი (OHCHR); მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია (IOM); გაეროს ნარკოტიკებისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ბიურო (UNODC); გაეროს პროექტების მომსახურების ოფისი (UNOPS); გაეროს სამრეწველო განვითარების ორგანიზაცია (UNIDO).

1992 წლიდან საქართველო მსოფლიო ბანკის წევრია. (ბანკში გაერთიანებულია ხუთი ინსტიტუტი: რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკი, საერთაშორისო განვითარების ასოციაცია, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია, მრავალმხრივი ინვესტიციების გარანტიის სააგენტო, ინვესტიციების სფეროში დავების მოსაგვარებელი საერთაშორისო ცენტრი). მსოფლიო

ბანკთან მჭიდრო თანამშრომლობით საქართველოში განხორციელდა უამრავი პროექტი. ეკონომიკური ზრდისა და სიღატაკის შემცირების მიზნით, დაბალი საპროცენტო განაკვეთის მქონე სესხებით, უპროცენტო კრედიტებით და გრანტების საშუალებით მსოფლიო ბანკი ახდენს ინვესტირებას ინფრასტრუქტურის, განათლების, სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის, სოფლის მეურნეობის, კერძო და ფინანსური სექტორების, გარემოს დაცვის, ბუნებრივი რესურსების მენეჯმენტისა და სხვა სფეროებში. **მსოფლიო ბანკმა საქართველოში სამუშაო ადგილების შექმნისა და პანდემიის ზემოქმედებით დაზარალებული კომპანიების მხარდასაჭერად, 85 მილიონი ევრო გამოყო.** პროექტი ქვეყნის მასშტაბით დახმარებას გაუწევს დაახლოებით 6 000 მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოს და ბიზნესის გადარჩენის შანსებს გაზრდის, ასევე ამაღლებს პროდუქტიული აქტივების შენარჩუნების შესაძლებლობებს და კომპანიებს ეკონომიკისა და ჯანდაცვის მიმართულებით არსებულ ახალ გამოწვევებთან ბრძოლაში დაეხმარება. დღეის მდგომარეობით, მსოფლიო ბანკმა, საქართველოში საავტომობილო გზების პროექტების დასაფინანსებლად, დაახლოებით, 832 მილიონი აშშ დოლარი გამოყო, საიდანაც დაახლოებით 527 მილიონი მიმართულია აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომარგისტრალის მშენებლობის დასაფინანსებლად, დაახლოებით 305 მილიონი კი - შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების რეაბილიტაციაზე.

ამჟამად მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით მიმდინარეობს რეგიონული განვითარების რამდენიმე პროგრამა, რომლის დასაფინანსებლადაც, საერთო ჯამში, გამოყოფილია დაახლოებით 189 მილიონი აშშ დოლარი.

ADB - აზიის განვითარების ბანკი საქართველოს 2007 წლიდან უჭერს მხარს და ერთ-ერთ ყველაზე მრავალმხრივ პარტნიორს წარმოადგენს. ADB-ის მიზანია, ხელი შეუწყოს აზიისა და წყნარი ოკეანის რეგიონის წარმატებულ, მრავალმხრივ და მდგრად განვითარებას. ამავდროულად, ის კვლავაც აგრძელებს მუშაობას რეგიონში უკიდურესი სიღარიბის აღმოსაფხვრელად. ADB ქვეყნის განვითარების ხელშეწყობის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი მრავალმხრივი პარტნიორია. საქართველოში ADB-ის განვითარების პრიორიტეტებია მრავალმხრივი და მდგრადი ეკონომიკური ზრდა, სიღარიბის შემცირება, რეგიონული კავშირებისა და საჯარო სერვისების გაუმჯობესება. ADB-ს მიერ გაცემული კრედიტების საერთო რაოდენობა 3,92 მლნ დოლარს შეადგენს, ხოლო ტექნიკური დახმარების პროექტების - 28,9 მლნ დოლარს.

1999 წლიდან საქართველო ევროსაბჭოს 41-ე წევრი ქვეყანა გახდა.

2016 წლის ივლისში ძალაში შევიდა ასოცირების შესახებ შეთანხმება რომლის მიზანი საქართველოსა და ევროკავშირის შორის პოლიტიკური ასოცირ-

ება და ეკონომიკური ინტეგრაციაა. ასოცირების ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ ევროკავშირსა და საქართველოს შორის მოქმედებს ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცე, ხოლო 2017 წლის 28 მარტიდან საქართველოს მოქალაქეები სარგებლობენ შენგენის ზონაში უვიზოდ მიმოსვლის უფლებით. საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ურთიერთობა ძალზე მჭიდრო და პოზიტიურია. ევროკავშირი საქართველოს ყველაზე დიდი სავაჭრო პარტნიორია და ყოველწლიურად საქართველოს ტექნიკური და ფინანსური დახმარების სახით 100 მლნ ევროზე მეტ თანხას გამოუყოფს.

2000 წლიდან საქართველო მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის (WTO) 137-ე სრულუფლებიანი წევრი გახდა. რაც გულისხმობს “უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმით” (MFN) სარგებლობას WTO-ს 153 წევრ ქვეყანასთან. საქართველო ასევე შეუერთდა მრავალმხრივ შეთანხმებებს, როგორიცაა საინფორმაციო ტექნოლოგიების და სამოქალაქო ავიაციის შესახებ შეთანხმებები და სხვა მრავალ სექტორალური ინიციატივები.

მსოფლიო პანდემიამდე, 2019 წელს საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 13 315.4 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა. ექსპორტი გაიზარდა 12%-ით და 3 798.4 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა; იმპორტი გაიზარდა 2%-ით და 9 516.9 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა; 2019 წელს ნეგატიური სავაჭრო ბალანსი შემცირების ტენდენციით ხასიათდებოდა. მსოფლიო პანდემიის ნეგატიური გავლენა მსოფლიო ეკონომიკასა და საქართველოს ეკონომიკაზე გრძელდება. აქედან გამომდინარე სავარაუდოდ წლები დასჭირდება საქართველოს დაბრუნებას პანდემიამდე არსებული ეკონომიკური ზრდის თუ ტურიზმის მაჩვენებლებთან.

2002 წლიდან საქართველო მჭიდროდ თანამშრომლობს **ეუთოსთან (OSCE)**.

ეუთოს მხარდაჭერით საქართველოში არაერთი მნიშვნელოვანი დემილიტარიზაციის პროექტი განხორციელდა. ასევე, საქართველო მჭიდროდ თანამშრომლობს წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტთან (ICRC). რომელთანაც ჰუმანიტარულ და სხვა საქმიანობასთან ერთად თანამშრომლობს 90-იან წლებში და 2008 წლის აგვისტოს ომის შედეგად უგზო-უკვლოდ დაკარგულ და დაუდგენელ გარდაცვლილ პირთა იდენტიფიცირებასთან დაკავშირებით.

ცალკე აღნიშვნის ღირსია საქართველოსა და ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის ურთიერთობები. ნატო-საქართველოს ურთიერთობები 1992 წლიდან იწყება, როდესაც საქართველო შეუერთდა ნატო-ს ჩრდილოატლანტიკური თანამშრომლობის საბჭოს (NACC), რომელიც 1997 წელს შეიცვალა ევროატლანტიკური პარტნიორობის საბჭოთი (**EAPC - Euro-Atlantic Partnership Council**). აღნიშნულ ფორმატში საქართველო დღემდე აქტიურად არის ჩარ-

თული. 1994 წელს საქართველო გახდა ნატო-ს „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ (PfP - Partnership for Peace) პროგრამის თანამონაწილე. პროგრამის ფარგლებში ალიანსის წევრ და პარტნიორ ქვეყნებში ერთობლივად იმართება სამხედრო წვრთნები და სამეთაურო-სამტაბო სწავლებები. საქართველო ასევე აქტიურად მონაწილეობს თანამედროვე უსაფრთხოების გამოწვევებთან დაკავშირებულ სხვადასხვა სახის სემინარებსა და კონფერენციებში.

2002 წელს ნატო-ს პრალის სამიტზე საქართველომ გააკეთა ოფიციალური განაცხადი ქვეყნის ალიანსში გაწევრიანებასთან დაკავშირებით, შესაბამისად, სწორედ ამ დროიდან იწყება საქართველოს ნატო-ში ინტეგრაციის პროცესი.

2004 წელს საქართველო გახდა ალიანსის პირველი პარტნიორი სახელმწიფო, რომელთანაც ნატო-მ ინდივიდუალური პარტნიორობის სამოქმედო გეგმის ფორმატში დაიწყო თანამშრომლობა. სამოქმედო გეგმის ფარგლებში საქართველომ ალიანსის წინაშე აიღო კონკრეტული ვალდებულებები. 2008 წლის აგვისტოში, ბრიუსელში, ალიანსის წევრი ქვეყნების საგარეო საქმეთა მინისტრების საგანგებო შეხვედრაზე ერთმნიშვნელოვნად დაგმეს რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ განხორციელებული ქმედებები. სხდომაზე მიიღეს გადაწყვეტილება ნატო-საქართველოს კომისიის (NGC) შექმნისა და საქართველოში ჩრდილოატლანტიკური საბჭოს ვიზიტის შესახებ. საქართველოს მიერ ნატო-ს წინაშე აღებული ვალდებულებების წარმატებით განხორციელების საფუძველზე, 2008 წელს ნატო-ს ბუქარესტის სამიტზე ალიანსმა მიიღო გადაწყვეტილება, რომ „საქართველო გახდება ნატო-ს წევრი“...

2016 წლის 8-9 ივლისს გამართული ნატო-ს ვარშავის სამიტის ფარგლებში პირველად გაიმართა ნატო-საქართველოს კომისიის სხდომა (საგარეო საქმეთა მინისტრების დონეზე). სხდომაზე მიღებულ იქნა **ერთობლივი განცხადება**, რომელიც მოიცავს საქართველოს ნატო-ში ინტეგრაციის პროცესთან დაკავშირებულ ყველა ასპექტს. ერთობლივ განცხადებაში მოკავშირეებმა ცალსახად დაადასტურეს, რომ, საქართველო გახდება ნატო-ს წევრი და რომ ეს პროცესი შეუქცევადია.

ქვეყნის პრიორიტეტების გათვალისწინებით, ნატოს მხარესთან მჭიდრო თანამშრომლობით, ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის 13 სხვადასხვა პროექტი განისაზღვრა, რომლებიც ახალი ინსტიტუციების ჩამოყალიბებასთან ერთად, თავდაცვის შესაძლებლობების ამაღლების კუთხით, ცალკეული მიმართულებების განვითარებას მოიცავს. ეს პროექტებია: წვრთნისა და შეფასების ერთობლივი ცენტრი (Joint Training and Evaluation Centre, JTEC); თავდაცვის ინსტიტუციური აღმშენებლობის სკოლის (Defence Institution Building School, DIB) დაარსება; ლოგისტიკური შესაძლებლობების განვითარება; ავიაციის განვითარება; საჰაერო თავდაცვის

განვითარება; სპეციალური ოპერაციების ძალების განვითარება; სამხედრო პოლიციის შესაძლებლობების განვითარება; სტრატეგიული და ოპერატიული დაგეგმვა; შესყიდვების სისტემის განვითარება; სტრატეგიული კომუნიკაციები; საზღვაო უსაფრთხოების განვითარება; კიბერუსაფრთხოება; სადაზვერვო ინფორმაციის გაცვლა და უსაფრთხო კომუნიკაციების სისტემის განვითარება. არსებითი პაკეტი ნატოს მხრიდან საქართველოსთან პარტნიორობის დემონსტრირებაა, რომელიც საქართველოს განვითარებისთვის საჭირო მოთხოვნების მომზადებასა და მიღწევაში ეხმარება.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია საქართველოს მონაწილეობა ავღანეთში ან უკვე დასრულებულ ოპერაციაში საერთაშორისო უსაფრთხოების მხარდაჭერი ძალების (ISAF - International Security Assistance Force). საქართველოს შეიარაღებული ძალების ორი ცალკეული ქვეითი ბატალიონის მონაწილეობის შედეგად, საქართველოს პირველი ადგილი ეკავა ISAF-ის მონაწილე, არანევრ ქვეყნებს შორის კონტინგენტის რიცხოვნობის თვალსაზრისით.

2015 წლიდან საქართველო ჩაერთო ავღანეთში ნატო-ს „მტკიცე მხარდაჭერის“ მისიაში, სადაც ის მისიაში მონაწილე ქვეყნებს შორის ერთ სულ მოსახლეზე რიგით პირველი კონტრიბუტორია. საქართველო, 2015 წლიდან ასევე შეუერთდა ნატო-ს სწრაფი რეაგირების ძალებს (NATO Response Force - NRF).

საქართველო, როგორც ნატო-ს ასპირანტი ქვეყანა, ზედმინევენით ასრულებს ალიანსის წინაშე აღებულ საერთაშორისო ვალდებულებებს, რაც დადებითად ფასდება ნატო-ს წევრი სახელმწიფოების წარმომადგენლების მიერ და აისახება სხვადასხვა შეფასების დოკუმენტსა თუ განცხადებაში.

2018 წლის ნატო-ს ბრიუსელის სამიტზე საქართველომ პირველად მიიღო მონაწილეობა სახელმწიფო მეთაურების და მთავრობის დონეზე მოკავშირეთა შეხვედრაში. ბრიუსელის სამიტზე მიღებულ ნატო-საქართველოს კომისიის დეკლარაციაში საქართველო ნახსენებია, როგორც ალიანსის ერთ-ერთი უახლოესი პარტნიორი.

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს უცხოური ინვესტიციების შემოღინებას. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები (FDI) ითვლება გლობალიზაციის, ეკონომიკური ზრდის და ინდუსტრიალიზაციის მთავარ მასტიმულირებელ ძალად. უცხოელი ინვესტორებისთვის საქართველოს მიმზიდველს ხდის ქვეყანაში არსებული ლიბერალური საინვესტიციო გარემო და ადგილობრივი და უცხოური ინვესტიციებისათვის თანაბარი პირობები.

პირველი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები ქვეყანაში 1993 წელს შემოვიდა-3.4 მლნ დოლარი. ინვესტიციების მოცულობა იცვლებოდა ქვეყნის შიგნით განვითარებული თუ გლობალური პროცესების შესაბამისად.

2017 წელს საქართველოში ინვესტიციების მაჩვენებელმა ყველაზე მაღალ ნიშნულს 1980.8 მლნ დოლარს მიაღწია.

2018 წელს უმსხვილესი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნების მიხედვით, პირველ ადგილზეა გაერთიანებული სამეფო - 29.6 პროცენტით, მეორე ადგილზეა აზერბაიჯანი - 18.2 პროცენტით, ხოლო მესამეზე ჩინეთი - 14.9 პროცენტით.

სამი უმსხვილესი სექტორის წილმა (განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით) 2018 წ. 78.7 პროცენტი შეადგინა.

ყველაზე მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია საფინანსო სექტორში განხორციელდა და 110.6 მლნ. აშშ დოლარს მიაღწია, რაც მთლიანი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების 39.6 პროცენტია. მეორე ადგილზე იმყოფება მშენებლობის სექტორი 69.1 მლნ. აშშ დოლარით, ხოლო მესამეზე - დამამუშავებელი მრეწველობის სექტორი 40.2 მლნ. აშშ დოლარით. ასევე საქართველოში უმსხვილესი ინვესტორი ქვეყნებია ლუქსემბურგი, ჩინეთი, ნიდერლანდები.

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით 2019 წელს პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 0.3 პროცენტით გაიზარდა და

1335.8 მლნმლნ. აშშ დოლარი შეადგინა. 2020 წელს მკვეთრად დაიკლო და 616.9 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა (52.9%-ით ნაკლები.) მიმდინარე კლების მნიშვნელოვან ფაქტორად პანდემიით გამოწვეული კრიზისი გვევლინება. გარდა ამისა, ქვეყანაში ინვესტიციების მოზიდვისთვის შემაფერხებელი გარემოებებიდან გვევლინება ჯერ კიდევ არსებული ხარვეზები ინფრასტრუქტურის, ლოჯისტიკის, კვალიფიციური მუშა-ხელის თვალსაზრისით. მიუხედავად ამისა, საქართველო თავისი ხელსაყრელი გეოპოლიტიკური მდებარეობით, ლიბერალური საგადასახადო კანონმდებლობით, ადგილობრივი ბაზრის ათვისების სიადვილითა და იაფი სამუშაო ძალის გამოყენების შესაძლებლობით უცხოური ინვესტორებისთვის ალიქმება მიმზიდველ ქვეყნად.

ძალა ერთობაშია! მსოფლიო თანამეგობრობა, პარტნიორი და დონორი ორგანიზაციები მტკიცედ უჭერენ მხარს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასა და სუვერენიტეტს, ქვეყნის მისწრაფებას ევროკავშირისა და ევროატლანტიკური სივრცისკენ. საქართველო აღქმულია, როგორც სამედიო საყრდენი რეგიონში, როგორც სტაბილური და განვითარებაზე ორიენტირებული ქვეყანა.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მასალები 2019-2020 წწ.
2. სსფ- IMF-ის პროგნოზი 2021წ.
3. ქ. შარაშენიძე (ამერიკის ხმა) აშშ „კონგრესის კვლევითი სამსახურის“ ანგარიში (\$4348400000 - აშშ-ის ფინანსური დახმარება საქართველოს, 28 წლის განმავლობაში)
4. ვ. ჭარაია, ავტორთა კოლექტივი. - აშშ როლი ქართულ ეკონომიკაში. თბ. 2020წ.
5. საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს, თავდაცვის სამინისტროსა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს წლიური ანგარიში (თანამშრომლობა აშშ-თან) 2020წ.